

פנימיות

מחשבת החסידות לעולם התורה

78

אלול
ה' תשע"ד

באופן מיוחד כהכנה לגאולה שבפתחנו, חלה בזה התקדמות אדירה כאשר חזורה הנבואה לישראל ע"י הבעל"ט וממשיכיו דרכובוקודש, כפי שכתב ערך אדרמור"ד בעל"ה צמה צדק:

"הבעל"ט ז"ל אשר כמו שהוא לא היה מימות הראשונים פלאות, ניסים היוצאים מהטבע, אשר היו נוראים על ידו, כאשר שמעתי מאזומזר"ר נ"ע, שהוא ותלמידו הרב המגיד מעוזירישט נ"ע היו רואים מסוף העולם ועד סופו ממש בעיני ראייה, והוא אומרם מה שהיו רואים כאשר היה נרא בעיל לתלמידיהם... וגם מזקני נ"ע ("בעל התניא"), שמענו עתידות קולע האשלעה". (ספרהchkירה להצ"פ, הפ"ה)

משמעותם היה של "המאורות הגדולים" היא הבאת הגאולה השילימה, דבר שמתבטא גם בחזרות הנבואה לשראל שהחזרה ה' ע"י שחנן אותם בזאת, כהכנה לגאולה שאז יקיים בכל ישראל "ויניבאו בנייכם ובנותיכם".

ענין זה הנגע כבר לשיא עלי"די ממלא מקומות של בעל התניא והבעל"ט ה'ק', הוא כ"ק אדרמור"ר נשיא דורונו, שנתגלה כמי ש"שופט את ישראל", כנסיא נבייא ויועץ, כפי שמכוח באופן ודאי, מהניסיים אחרות ומופתים, נבואות וKİום ברוכתו, במשך שנים דור, ומוסיף והולך גם בימים אלו באופנים פלאיים. מדובר ב"מעשים שבכל יום" ובעובדות מזקיות, שכל מבקש אמת, מתודע להם באמ רוק רוצה בכך.

עלינו להבין כי הוראותיו ועצותיו של הרבי – אשר כבר גילה והדריך אותנו כי מישימת התקופה היא, הכהנה רוחנית לגאולה הקורובה ע"י הוספה מיוחדת בעבודת ה' – הם "דבר ה'" ממש, כיוון שהתקיימו בו דברי התורה: "נביא אקים להם מקרב אחיהם כמוך ונתתי דברי בפיו וזכיר שהתקיימו בו דברי התורה: "נבייא אקים להם אליהם את כל אשר אצנו" (בהתאם להגדוריתו ההלכתיות של הרמב"ם, שם) בסימני הנביא).

ובעומדנו לקריאת ראש השנה הבعل"ט, נברך ונברך שלא נחמיץ את ההזדמנות שניתנה לנו ממשים להתכוון קרואו לגאולה, ושנזוכה להתעורר לשוב אל ה' באותם רגעים נשגבים בהם עומדים הוא לשוב אלינו!

המאורות הגדולים

משמעותם של "המאורות הגדולים" היא הבאת הגאולה השילימה, דבר שמתבטא גם בחזרות הנבואה לשראל שהחזרה ה' ע"י שחנן אותם בזאת, כהכנה לגאולה.

מספר הרבי הריני"ץ ברשימותיו, דבריהם שנמסרו ע"י רבוינו נשיאנו איש מפי איש עד בעש"ט ותלמידיו:

ביום הרביעי ח"י באלו Tak"ה היה בעל"ט במצברות מורום ושם שהפליא את כל התלמידים, מורה בעל"ט נ"ע התפלל בעצמו לפני העמוד, וכולם התפללו על ניגוני היומת טוב השמחים בהם התפלל מרונו בעל"ט נ"ע.

הדבר המופלא ביותר, היה כשמורנו בעל"ט נ"ע לא אמר 'תחנון' אז הבינו כולם שהיום יום שמחה בלתי רגיל הוא.

אחרי התפילה הזמין מורה בעל"ט נ"ע את תלמידיו לשלוטות מצוחה והוא בשמחה גדולת, ובתוך הסעודה אמר: "בימים הרביעי ניתלו המאורות ובימים רביעי זה לסדר קומי אורי" – ההפטרה של השבעה – ירידת נשמה חדשה לעולם שתאר את העולם בתורת הנגלה והחסידות ותהייה לה מסידות נפש על דרך החסידות ותצליח עד בית המשיח".

מורנו בעל"ט נ"ע היה בשמחה גדולה ואמר תורה על הפסוק "זה ינחמו". הרק הנולד היה האדרמור"ר רוזקון, רבי שנייאור זלמן.

על ידי עבדיו הנבאים

הרמב"ם בהל" יסודי התורה רפ"ז, פוסק: "יסוד הדת לדעת שהארל מנבא את בני האדם". ב"אגרת תימן" נוטב הוא שחזרות הנבואה היא הקדמת המשיח. כמובן, שככהנה לביאת המשיח נזכה שוב שחזור נבואה לישראל. הוא כותב על תקופתו, שהיא הזמן שבו תחיל חזרות הנבואה לישראל כהכנה לגאולה.

בחודש אלול ירדו לעולם נשמותיהם של "שני המאורות הגדולים", רבי ישראל בעש"ט נ"ע, מייסד תנועת החסידות הכללית בשנת תנ"ח (כח"ת), ושל מייסד תנועת חסידות חב"ד רבי שניאור זלמן מליאדי בשנת Tak"ה (כח"ת). שניהם נולדו ביום חמ"ב י"ב אלול.

זה גם יום התגלותו של בעל"ט בח"י אלול ה'תצ"ד, בפקודת מورو ורבו הנביא אחיה השילוני.

גדול היום הזה לכל ישראל, ולחסידות על כל גונינה בפרט. יום זה הוא הגורם למ הפיכה הרוחנית, שהתחוללה ע"י התגלות תורה ושיטת החסידות, אשר הכנישה אור חיות ושמחה של מצוחה בכל בית יהודי. זאת יחד עם עמוק היכמה ביןיה ודעתי, בהתבוננות בסיסודות תורה החסידות, כפי שבירר כ"ק אדרמור" רוזקון, בעל התניא והשור"ע.

נשמה מעירה

אין מדובר כאן בצדיקים ומנהיגים אשר בכורה המצויאות עלו ונuttleו להנחתת הכלל, אלא ב"נשמות כלויות" שה' הוידם לעולם לצורך תפkid מוגדר לשימושו ירידת נשמותם לעולם הזה.

הצדיק רבי פנחס מוקריץ אמר על בעל"ט: "כי אז היה כלל ישראל בבחינת שינה בדרגה של התעלפות, ובאה נשמת בעל"ט להעירו".

כשעלה בעל"ט נ"ע להיכלו של משיח בעלילית הנשמה הידועה, ענה המשיח על שאלתו "אימתי קأتي מר?" – "לכשיפוץ מעינותיך חוץ". כולם: הफצת מעינותיך דברי אלקים חיים – תורה החסידות, שגילה בעל"ט, מכינה את העולם לגאולה.

תקיעת שופר

בני צועק מתוק דחקו, ונתעורר אצלם אהבת בנו
וחבקו ונש��ו וכו'.

זהו התקיעה בקול שופר, שהוא בחינת צעה
פנימית עמוקה דליבא, איך שהוא מתחתרט על
ה עבר ומתקבל על עצמו להבא לשמע בקול
אביו, וע"י צעה זו מתעורר מלך מלכי המלכים
הקב"ה ומראה חיבתו לבנו ייחדו וסולח לו על
ה עבר".

נמצא, שבמשל זה מודגשת פעולתו של בן
המלך ששב וצעק בקול פשטן ומתקבל על עצמו
על מלכותו ית', שזהו עניין – "תמליכוני
עליכם" – "מלכות".

משל שני מבעל הקדשות לוי, רבי לוי- יצחק מבארדייטשוב – מלך שנسع לעיר גדור .. עד
שבא לעומק העיר, ולא מצא את הדרך לשוב
לבתו. האנשים לא הכירו את המלך ולא ידעו
מה להשיבו לו .. עד שמצא איש חכם ונבון
ושאלו על הדרך. אז הבין החכם שהמלך הוא
ונזעע לאחוריו, ושמע תיכף לרצונו, וראהו
את הדרך .. וילך את המלך לבית המלוכה
וישב אותו על כסא מלכותו אשר בבית
המלכות, וימצא האיש ההוא חזן. ויהי אחרי
ימים רבים חטא אותו האיש למלך ויק挫 עליו
מלך .. ויצר להאיש מאד .. ויפול לפני המלך
ויבקש על נפשו: שקדום שיצא דבר משפטו,
ימלא שאלו בבדר אחד, והוא: להלביש אותו
בגדים הראשונים שלו בשעה שהוליך את המלך
מהעיר, וגם המלך ילבש בגדים שלבש אז .. ויהי
כאשר לבש המלך את בגדי הנו"ל וכון האיש, זכר
מלך את גודל החסד שעשה עימו .. ויכמורו
רחמיו עליו .. והשיבוו על כנו .. لكن אנחנו
תקיעים בשופר, היינו באוטו הלבוש שהיה בעת
מתקרתורה בכדי שייזכור שקיבלו את התורה,
שהאותות לא רצוו לקבלה, והמלךנו אותו
בשפוף, כמו "ויהי קול השופר". וע"י זכרון
זכות מהחול לנו על כל עונותינו ..

נמצא שבמשל השני מודגם הזכרון אודות
mulatim של ישראל שהתגלתה במתנת תורה,
שהו עניין "יבוא לפניהם זכרונכם לטובה" –
"זכרון".

ומעתה יומתך טעםם של ר' וי' והראב"ד
שהברכות והתקיעות מעכבות זו את זו, כיוון
ששני הענינים – "מלכות" ו"זכרון", נעשים
בפועל ע"י מעשה התקיעה בשופר, ולכן תולמים
אותם זה זהה – כי הם עניין אחד ממש.

(מקוצר ומעודד מ"שער המועדים" לר'ה. סימן ס"א)

ונמצא שיש שני אופנים לפרש "ובמה
בשפוף": לפירוש הא' – המילים "ובמה בשופר"
מבראות מדו"ע תוקעים במלאכות זכרונות.
לפי רישום הב' – המילים "ובמה בשופר" מבראות
שאומרים פסוקי שופרות (אפילו כשאין שופר).
ויל' שבזה תליה הפלוגתא הנ"ל האם
התקיעות והברכות מעכבות אלו לאלו. ר' וי'
והראב"ד, מפרשין "ובמה בשופר" בפשטות,
כפירוש הא', שלפיו זה נמצא שכנות
הבריתיא היא להdagish (וגם) את התלות על
הברכות – מלכות וזכרון – בתקייעות,
ש"במה" פועלות אמרית פסוקי מלכות
וחברות את פעולתם – "שפוף", (שלכן
תיקיעות ברכות – "ובמה" – היא "שפוף").
משמעותה ברכות – "ובמה" – מושג (ושאר ואשונים)
משא"כ התוס', הרמב"ם (ושאר ואשונים)
שסבירים שאין הברכות מעכבות את התקיעות
ואין התקיעות מעכבות את הברכות, סבירים
שגם סיום הברית – "ובמה בשופר" הוא טעם
על אמרית פסוקי שופרות. ונמצא שכנות
הבריתיא היא זו בלבד: לבאר טעם אמרית
פסוקי מלכות זכרונות ושופרות והקשר
ביןיהם, שכן הברכות מעכבות זו את זו, אבל
לא את התקיעות וכו'!

משלים ממתקיים

ויש להוסיף ביאור בשיטת ר' וי' והראב"ד
שפירשו שברכות מעכבות את התקיעות וכן
להיפך. דינהה ב"המשך וככה" תרל"ז לאדמור"ר
מהר"ש (פרק ע), מביא שני משלים נפלאים,
לביאור פועלתה של התקיעת שופר:

משל אחד מהבעש"ט – מלך שהיה לו בן
יחיד מלומד הדיבר שהיה חביב אליו כבבת עינו
משם, ועלה בדעת האב ובנו שיטע למדינת
אחרות ללימוד חכמות ולידע הנהגות בני-אדם ..
למען גייע הבן למעלה יתרה יותר מכמו היותו
אצל אביו בביתו. ויהי ברבות הימים .. מכר את
כל אשר לו ובין כך החל למדינה אחרת שם
אביו לא נודע שם כלל. ב策ר לו, עלה בלביו
לחזור למדינת אביו, אבל מחמת אריכות הזמן
שכח גם לשון מדינונו. ובבאו למדינתו ..
התחל לרמז להם שהוא בן מלכם .. עד שהגיע
לחצר המלך .. ולא השגיחו עליו כלום. עד
שהתחל לצעוק בקול גדול בכדי שיכיר המלך
קולו. וכשהכיר המלך קולו, אמר:alan זהו קול

איתא במסכת ראש השנה (ל"ב): "תנו רבנן:
תקיעות וברכות של ראש השנה .. מעכבות.
מאי טעה? אמר רבה: אמר הקב"ה – אמרו
לפניהם זכרונות זכרונות ושוברות.
מלכות – כדי שתמליכוני עליכם, זכרונות –
כדי שיבוא לפניהם זכרונות לטובה, ובמה בשופר".
ריש' ותוס' נחלקו בפירוש דברי הבריתיא
תקיעות וברכות ... מעכבות". מפירוש ר' וי'
שכתב "אם בירק ולא תקע", משמע, שהתקיעות
מעכבות את הברכות וכן הברכות מעכבות את
התקיעות. אבל התוס' (וכן בר"א ובר"ג) פירושו:
תקיעות וברכות מעכבות זו את זו, הינו
שהתקיעות מעכבות זו את זו, והברכות
מעכבות זו את זו. כשבפרק מלכות זכרונות
ושופרות, מברך שלשתן או לא יברך כלל. וכן
תקיעות שברים תרועות, אם בקיא בשלשתן
יתקע, ואם לא, לא יתקע" – אבל אין הברכות
מעכבות את התקיעות וכן אין התקיעות
מעכבות את הברכות.

הרבב"ם (ה' שופר ספ"ג, וכן נפסק להלכה בטור ורמ"א
אור"ח סתקצ"ג ס"ב. ש"ע אדמ"ר חזון ס"ד) פוסק
ש"התקיעות אין מעכבות את הברכות
והברכות אין מעכבות את התקיעות" (בדברי
תוס'). אמונם הראב"ד משה וכותב ד"ר ר'ה
מעכבות זו את זו", וכונתו דעת ר' (ראה
בזה ב"לחם משנה", שם). שהברכות מעכבות
את התקיעות והתקיעות את הברכות.

מה הפירוש 'ובמה בשופר'?

ומחלוקת זו, ניתן לתלות בשני הפירושים
לדברי הברית – "ובמה בשופר". שהריה
הבריתיא הנ"ל נותנת טעם לאמירת פסוקי
מלכות ופסוקי זכרונות, אך בונגעל שופרות –
לא נותנת הברית טעם, והדבר צריך ביאור.
ומיישב זאת הריטב"א בשני אופנים:

א. שעיל פסוקי שופרות אין צורך כלל להביא
טעם לאמירתם, כי בזה שאומרת הברית
"ובמה בשופר", ובכך מציינת שתוקעים
במלכות וזכרון, הר' שמואלי מובן שאם
תקיעים בשופר, אז אמורים את הפסוקים
השייכים לשופר.

ב. "במה בשופר" – פירושו פסוקי שופרות,
ובלשונו הריטב"א: כדאמר במה בשופר –
בשפוף ממש וברכות שופר" ... "שברכת
השופרות היא על שם השופר, שאף כשאין לו
שפוף היא מזכיר ווקובע לו ברכה.

בדבר ה' שמיים נעשו

מאת הרב ישעום הלוי סגל

שאלות קיימים רק במשן, ואילו השמיים קיימים באיש, וכמארז'ל (ראה רושלמי ברכות ה ע"א עה"פ בראשית ב. ד) "אליה תולדות השמיים והארץ בהבראם" – חזקים כוֹם הבראם, והיה לאורה מקום לטעות ולחשוב שאינם בטלים כלכ'ך להכח הבורא, ואין עצם קיומם תלוי בו...

הנה על זה נאמר בדבר ה' (גט) שמיים נעשו, להורות שוגם אלו – תליים ועומדים בכח דבר ה' הפועל בס תמיד, וכמאמיר העבש' ט ז' לע"פ (תהלים ק"ט, ט) "לעלום ה' דברך ניצב בשמיים", כי דברך שאמירת יהי רקייע בתוך המים וגוי תיבות ואותיות אלו הן נצבות ועומדות לעולם בברך רקייע השמיים ומולבשות בתוך כל הרקיעים לעולם להחיותם, כי אילו היה ה' אותיות של דבר ה' זה, מסתלקות כרגוע ח' וזהו רוחות למקורו היו כל השמיים – עם כל תכלותם – אין ואפס ממש והיו כל הא היו כל וכמו קודם מאמר יהי רקייע לשון אדמתה "זבעהיה" פ"א, ועוד להק' ש"ח "בהערות 11 רר"ה).

וכשיתבונן האדם זהה, יתפעל מגדלות אין-סוף ברוך הוא שאין לו קץ ותכלית, ועי"ז יחווש הנבראה את אפסותולפני ה' יתברך.

והנה, אעפ"י שהכח המהווה ומוחילה את הנברא, אין אותיות דבר ה' – דברו של מקום, שהן מספירת הממלכות ("מלכות פה" (תקו"ז בהקדמה ז, א), יש לצין ש"אותיות" אלו נובעות מספירת החכמה, וכמ"ש (תהלים קד, כד): "כולם בחכמה עשית", כי מספירת החכמה נשבחות "אותיות" המחשבה ו"אותיות" הדיבור, שהן "עלמין" סתמיין ולא אותגליין" (תקו"ז בהקדמה ז, א) – מהשבה, "עלמין" אותגליין – דיבור (ראה תוי' א. וחינ' א).

אםنعم מدت הקב"ה שלא כמدة בשר ודם, שדיבורו האדם – לאחר שיוציא ומתגלה מהנפש – הריחו נפרד ממנו ונעשה מציאות בפני עצמו ואינו חלך מהנפש.

משא"כ הקב"ה – אין דבר חוץ ממנו, כי להיותו אין סוף אמיתי הרי "לית אחר פניו מיניה" (אין מקום פניו ממנו), ולכן הכח האלקי ("דבר הוו") הבורא את הנברא, הריחו מאוחד במותו ועצמותו ועצמותו ית' גם לאחר שי יצא אל הפועל בברוא את הנבראה, כמו שהיא מאוחד במוותו ועצמותו ית' בטרם האצלוּה' לפועל את הבראה.

ולכן יש בכך ה"דבר הוו" לבורא יש מאין, שהוא ביכולת עצמותו ית' בלבד, כמובן בתרות החסידות.

וכשיתבונן האדם שככל ישתו אינה אלא מהוותו ומצייתו של עצמותו ית', יבוא לידי ביטול במציאות ממש – הוי' אחד ואין עוד שום מציאות מלבדו.

מקורות לעיון:

תניא פ"כ וב"א. שער היהוד והאמונה פ"א. אג"ק ד' (ע' 210).תו"אנע"א,סה"מ תרנ"ה"ד"המצה.

(תධ'יס מתוק ספר "ערכים בחסידות" שיצא לאור בקרוב)

(הרghost) שבנפש, וגם המידות הן אפסיות לעומת שרשן שהוא השכל המוביל את המידות, שוגם הוא אפסי לעומת הנפש עצמה על כל גילויה העצמים.

כל-שchanן ק"ז – הביטול העצום של אותו דבר היחיד התאחד – הגוף – לעומת עצם הנפש העליונה, אעפ"י שוגם הנפש אינה אלא מציאות נברא, והמרהך בין הדיבור לנפש הוא בחמש מדריגות בלבד, מכל מקום – הוא אין ואפס לעומת הנפש עצמה.

וכמשל זהה ויותר מכך לאין קץ – האפסיות המוחלטות של הכח האלקי – שהאצל הקב"ה מותק עצמו לצורך הבראה – לעומת עצמותו

אליו היה ה"אותיות" של דבר הוי' מסתלקות וחזרות למקורן, היה כל השמיים אין ואפס ממש וכן קודם מאמר יהי רקייע. וכשיתבונן האדם זהה, יתפעל מגדלות אין-סוף ברוך הוא שאין לו קץ ותכלית, ועי"ז יחווש הנבראה את אפסותו לפני ה' יתברך.

הבלתי בעל גבול בתכילת, וכל-שchanן ק"ז האפסיות של היש השפל – הנברא מכח אלקי זה, שעיל כל אלו נאמר בזזה ק (זח"א יא, ב): "כולא קימה כלל חшиб" וככך אין ואפס ממש.

וע"ז נאמר (תהלים ל, א): "בדבר ה' שמיים נעשה", שוגם "שמיים", שהם כל הנבראים השמיים – הן הרוחניים (גרמי השמיים) והן הרוחניים (הملאכיים וכו'), מציאותם והוויותם תלויות בכך האלקי (דבר הוו) המצויצם, והוא המאמר האלקי – "יהי רקייע בתוך המים" (בראשית א).

ועפ"י שאיות מציאותם של גרמי השמיים, גודלה ביוטר ביחס למציאות הנבראים הארץים,

אמרו חז"ל (ויק"ר פ"ט, א.): "בכ"ה באלו נברא העולם", שבריאת העולם בפועל החלה בשישהימים לפניו היום שנקבע בראש השנה, היינו, ביום שפי מנין שנים – הוא כ"ה באלו.

בעשרה מאמרות (של הקב"ה) נברא העולם (אבות פ"ה א), כי הוא אמר ויהי, הוא ציוה ויעמוד (תהלים לג. ט), וכך "ויאמר אלקים יהי רקייע וגוי ויהי אOR", "ויאמר אלקים יהי רקייע וגוי ויהי כן" (בראשית א. גו.).

ה"דיבור" של הקב"ה שבו הוא בורא את הנברא, איינו דיבור גשמי שומוים באזנים אלא האריה אלקיית שנקרעת בתורה בשם "דיבור" – בדרך כלל בלבד, כי הוא דומה קצת לדיבור האדם – כיפוי בורא להלן.

"דבר הויי", היינו "דיבורו של מקום", הוא כינוי לכח האלקי המצויצם, שחשף הקב"ה והairo מסיפורתו הקודשיות, ונמשך ע"י ספירת המלכיות, לצורך בראית כל נברא ונברא.

הכח האלקי הבורא, מכונה בתורה בשם "דיבור" (דבר ה' (תהלים לג. גו)), "מי הוא גוף ה'" אעפ"י שהבורא ית' איינו גוף ח' ז' ולא דמות הגוף, והדיבור הוא לאורה פעלגה גופנית, אך הכוינו "דיבורו של מקום" (וש"י יחזקאל א' כ' ועה) איינו אלא ממש בלבד על הכח האלקי הבורא – כדי לשבר את האוזן.

והכוונה בהשואה זו היא בשתיים: א. כמו באדם שהדיבור מגלת לשומעים את מה שהיא צפונן וועלם במחשבת המדבר, כך למטה בא"ס ב"ה יציאת האור והחיות ממנה ית' מההעלם אל הגלילו לבורא עולמות ולהחיות נק' בשם דברו.

ב. כמו באדם שהדיבור בטל ואפסי לעומת שרשו בנפשו, וכך הכח האלקי כלל חישיב לעומת שרשו בעצמותו.

והיינו, כשם שדיבור ייחד או הגה כלשהו – היוצא מפי האדם המדבר, הוא מצומצם ביותר ובבחינת אין ואפס לעומת שרו ומקורה – כח הדיבור שבנפש, שהרי מצד כח הדיבור יכול לדבר דיבורים עד אין קץ (רק כל הדיבור הגופני – מזדקרים ומרבלים, ולא כח הדיבור שהוא רוחני בנפש).

וכך גם כח הדיבור שבנפש – גם הוא אפסי לעומת שרשו – כח מחשבה שבנפש, וגם כח המחשבה אפסי לעומת שרו, היינו – המידות

הכנה רוחנית לנסיעה לרבי

בח"י אלול החלו הלימודים ב'תומכי תמימים' שבעיריה ליוואוועיטש בשנת נז"ת. ב'תומכי תמימים' עמלו המשפיעים וההתמימים תלמידי הישיבה על חינוך עצמי עמוק ופנימי, וכך הוא עד עצם היום הזה • מאת הגה"ח הרוב דוד מאיר דרוקמן שליט"א, הרבה רבי של קריית מוצקין ורב קהילת חב"ד בקריות

שמחוות אלה עם כל ההתרגשות שהן מביאות, יבללו אותנו ויהיו החלילה דוגמא ומודל עבורנו. כאמור, בסיפור הנ"ל עם המלך שטעה בעיר, יש המביא 'קשי' זהה נחשב לעמלה מאין כמנה, אבל מבחב רגיל – המביא 'קשי' לביתן המלך, הרי הוא מבזה המלוכה.

חב"ד דורשת פנימיות

בח"י אלול החלו הלימודים ב'תומכי תמימים' שבעיריה ליוואוועיטש בשנת נז"ת. ב'תומכי תמימים' עמלו המשפיעים וההתמימים תלמידי הישיבה על חינוך עצמי עמוק ופנימי, וכך הוא עד עצם היום הזה.

'אין מצב'. TIMES או HISIDE שנוסע לרבי צריך וחיבב הכנה רוחנית רצינית. לא אמנה כדוכלא, את אפילו המעת מזער ממה שכתב ונאמר בנושא ההכנה לנסיעה לרבי והכינסה ל'יחידות', ואסתפק בזאת רק بما שראיתי לאחרונה בהשגת"פ (בספר 'ימי תמימים') במכתב של הרה"ח הנעללה הרב אפרים זולף זל מנהל תומכי תמימים באה"ק להרש"ג זל גיסו של הרבי שעמד בראש תומכי תמימים באה"ב. וכשה כותב הרוב אפרים זולף להרש"ג (ההדגשות של לד.מ.ד.):

"הננו מתכבדים להעביר בזה לכת"ר שי רישימת התלמידים המתעדים לנסוע בע"ה בקבוצה... (הכוונה לתלמידים הזוכים לנסוע שנה בחצרות קדשו. ד.מ.ד.) הרשימה בכללותה מתחלקת ל-3 מחלקות, כדלהלן:

א) תלמידים שהיו כבר בשנים שעברו במסגרת קבוצה, מצטיינים בלימוד בשקיידה והתמדה ובשמירת הזמן, **وانו ממליצים להכללים בקבוצה...**

ב) תלמידים שהיו אמרורים לנסוע בקבוצה בשנה שעברה לנו לא אישרנו להם את הנסעה, אך בשנה זו למדזו בטוב והקפידו על שמירת זמן הלימוד והנהגה טוביה, והיה ניכר

ויבן בהקדים סיפורו ששמעתי מאחד מזקני החסידים ע"ה. פעם נכנס חסיד לרבי (או לרבי הקודם או לרבי הרש"ב) ובמלך' ה'יחידות' חייך החסיד. שאל אותו הרבי "מדוע אתה מחייך?", ענה החסיד: "כי הרבי מחייך". הגיב על כך הרבי: "כשאני מחייך – אתה צריך לבכות...".

יש מפגש של איש המוני עם הרבי, ואז מתנהלת שיחה לבבית עם הרבי לעיתים גdotsות היוכים. כפושט, לחוזת בזה – זה מאד מפעיט את הלב. מאד מרגש לראות את הקשר בין מלך ישראל להמוני ענק ישראל, אהובי של רבינו מלכנו ואחוביו. ברום, ביחס עם זה, יש לזכור, כמובן בדאי"ח, שבספרת 'המלכות' – יש בחינות 'בשה' ויש בחינת 'יט', כך גם ברביבון מלכנו יש בחינת 'בשה' שברבי, היינו, השיקיות שלו לכל ישראל כמלך, ויש פנימיות המלבות – בחינת 'יט', ההתקשרות הפנימית שיש בין הרבי לחסידיים.

אשר על כן, אופן ההגשה והגיישה למלך שאנו רואים מצד כל מיני יהודים (ולהבדיל אין יהודים), פוליטיקאים, עסקנים, אילוי הון; אסור טוב לאנ"ש (אנ"ש באמות) וההתמימים.

מעשה במלך שיצא למסע ציד בעיר, והנה נתנו צלי ערב, והמלך מתבלבל ולא מוצא את שביל היציאה מן העיר, וכך הוא מוצא את עצמו חושף לקור העז והמקפיא שמהלך בעצמותיו והוא כבר שואל את نفسه למות ובטוח שפה תהיה קברתו.

וננה, כמו בהמשך של הרבה סיפוריים כגון אלה, זה מסטיים ב'הפי אנד': המלך מבחין בשלהבת אש המבליחה מאיזה חלון של ביתה בעבי העיר, והוא הולך בכיוון השלהבת, וכן הוא מתוודע לשוכן יערות גס אבל מכנים אורחים חם ובעל לב רחום, אשר שוטח לו מצע' קש ועוטף את המלך המצומר בזרדים של קש, וכן אטראט מחמס את גופו הקפוא של המלך. ואחרית דבר; היו של המלך ניצלו ע"י אותו שוכן יערות.

למחרת בבוקר, חשף המלך את זהותו בפני מהרץ, והודיע לו כי כगמול על פועלו הטוב, הוא ממנה אותו, לא פחות מאשר כ...שר בחצר המלך. שמע מאן דהו כי פלוני הביא למלך... קש ובתמורה התרמנה לתפקיד ש, והוא הודה להביא הלה גם הוא לעשרות מעשה, והוא הודה להביא מנהה ומתנה למלך בצוורה של חבילות קש... המלך, חמתו בערה בו, ופקד חישמה באשמת בזיזון המלוכה. את החצוף לטא המאסר באשמת בזיזון המלוכה. למදנו, כי יש המביא קש, והופך לש, ויש המביא קש, ואחריתו 'חידגדיא'...

כשהרבי מחייך...

מדי מוצח"ק אנו צופים, כמו רבים מאנ"ש ברוחבי העולם, במראות-קדושים מ'בית חיינו. אני מקווה שלא יבלעוני חיים, אם אביע, באופן דהפק על הפוך דעתה 'אפיקורסית'; לעניות דעתינו וטעמי, לעיתים, כאשר העין שובעת ומטרגלת לחוזות בכל מיני דמיות ואנשימים מהמוני העם שעוברים בסך לפני הרבי, הם מחייבים לרבי והרבי מחייך אליהם – זה עשו חינוך קצר לא טוב לאנ"ש (אנ"ש באמות) וההתמימים.

מלואה חינוכי צמוד, ללא התייעצות עם מশפיעים. היו סטודנטים ובטוחים שהם נסועים אכן נטו לרבו על כל מה שהוא כולם, ולא חיללה לטיל בשבונות ברוקלין ובחוות מהנתן. זכרו! "הכל בידי שמי חז' מיראת שמיים" והרבה דרכיהם בחזקתו סכנה ובמיוחד בפרק הגודל ניר! יורך ובמחוזותיה!

הרבי נותן כוחות לעובדה

איברא, הרבי נתן כוחות ולא עזב ולא עוזץ צאן מרעינו, אבל יש לזכור – שאין לסמן רק על הרבי בבחינות "צדיק באמונתו יחייה – אל תקרי יחייה אלא ייחיה" (ח"ת פתוחה), אלא צריכה להיות 'עובד' רופית ואישית של כל אחד ואחד. על אחת כמה וכמה שמדובר, קלשונו הנ"ל של אדמור' הררי"צ בקשר ל"אפרוחים שלא נפקחו עיניהם".

עלינו לוודא שהתלמיד הנושא בשל דיו ועשה הקנה רוחנית בתורה ובתפילה ובחללות טובות, אז נשבע נחת חסידי אמיתי.

ולא שחיללה יתברר למשיחו שה'אפרוח' שלו נסע לתשרי ל"מרץ חב"ד העולמי", ושם הוא קיבל 'כנפיים', וכך, מחב"ד הוא הגיע לחג"ת, ומחרガת לנהי"מ (ך) היה מותבאי המשפיע הרב דוד רסקין ז"ל אודות אלה שמחפשים את חב"ד בעיתון...), ועוד חיללה ל"רגליה יורדות..." –

למטה מעשרה טפחות, ולא במובן החיווי. הרатаה לי פעם האשוה העסוקנית הדගולה מרצת לאטטו אלטהייז ע"ה (אשת ר' פנחס פינייע אלטהייז ז"ל) מכתב שקיבלה מוהרבי דומני שעדיין לא נדף), והרבי כותב אליה בערך בזה הלשון:

שתפנה (בקשר לפתרון בעיה מסוימת) ל-חסידים, אבל "חסידים באמת", ל-מקשורים אבל "מקשורים באמת".

ולוואי ונחיה אכן חסידים באמות ומקשורים באמת לאילנא דחיי, ובכך נזכה לחים באופן ובדגש של "למענק אלוקים חיים".

למדנו שלא כל הרוצה ליטול את השם יבויט. אלא כمعנה הרבי מאז, הדבר שייך להנהלת כל ישיבה והבהיר צריך להתייעץ עם המשפיע שלו ולקבל את הוראותו גם בעניין זה. ומכאן התעוררות להורים ולמחנכים, רעד זך נישט אין קין באבקע אין קאף. אם הבן/התלמיד מתנדנד במבחן ווחנית, אל תשלחו אותו לתשרי סתם כך. הרבי פעם התבטה לגבי הסביבה והסובב את 'בית חינו' כי "ארום דעת ים אין טrokerען" (מסביב לים –

"אם הראשונים קראו אותם שנעקעס (אפרוחים) שלא נפתחו עיניהם הנה אליה הצאן קדשים יחי' הם אפרוחים בעודם בשלפוחיותיהם השואפים לחקות את התרנגולים הגדולים..."

יבש). אוטה תנועה המונית של נסעה כביכול לרבי לתשרי, יכולת להיות ממנה 'ニיקה' לחיצונים. אני כМОון לא מדבר על נסעה לרבי מתוך הרגשים פנימיים-אמידתיים (שלען אופן נסעה שכזו מיותר להרבות מילים בערך ורוממות הענין), אני מדבר על תופעה שנובעת מ'תסמנות העדר' שאחריתה עלולה להיות מראה כלענה באם התלמיד לא מוכן ורחנית לנסעה, ונוסף טרם זמנו.

המורם מכל הנ"ל, ועל ההרים וההרים אשה עיני: בחנו הדק היטב הדק את מוכנותם בנייכם ובנותיכם שי' לנסעה לתשרי. אל תשלחו אותם סתם ככה לא מסגרת לימודית קפדנית, לא

התועלת בעיכובם באורה"ק בשנה זו...

ג) התלמידים דלהן יקבלו רשותマイיטנו לנטוע בתנאי **шибילמו** בchingה בע"פ על 100 דפי גמורא עם תוספות. עדיין איןנו יודעים כמה מהם יעדמו במחבן לפ' דרישותינו, ובעו"ה לקרה חודש אלול נודיעכם במדויק התלמידים שעמדו בתנאי שלנו ויקבלו רשות לנו לנסוע...

כל מילה נוספת מיותרת.

מקום סגולה ומקום עבודה

ואכן כמה יש להודות לה' על כך שבבית-המדרש של הרבי מתקיימת בחודש תשרי הישיבה הגדולה ביותר בעולם, בה שוקדים/api התלמידים על תלמידים בכל ה"חדר השבעי", לומדים בחיות גمراה והלכה, חסידות וגאולה, ורבים להשתתף בתהווועדיות חסידיות עם מיטב המשפיעים הדגולים של ליאוּבָאוּטִישׁ מכל העולם. הנה כי כן 'בית חינו' – איןנו רק מקום סגולה, אלא גם מקום עבודה – עבודהיה', כמובן.

יודע אני, כי באורה החיצונית והמיוזצת של היום, שם אני את נפשי בכפי, על המשמעת א'פיקורות' שכזו, ברם די אםاعتיק קטע ממכתב הרבי למשפיע הרש"ח ז"ל (תרגום חופשי מאידיש): "אבל בכלל, הריצה לאמריקה וללמוד דוקא בברוקלין, חושני שמעורב בזה עניין של התפירות, ועל הנהלה הרוחנית לשדרש אח"ז (אחריו זה)".

وابאר לאמירות עमימות בדרך כלל כמו: "צריכים להיות בתשרי אצל הרבי והוא מה". "הרבי ייקח על עצמו את כל העניינים", "הרבי הזמן אותו", ועוד ביטויים שימושיים כיו"ב, כМОון שיש להיות ראיוי לך! אני מבקש להפנות את תשומת הלב לקטעים ממכתב כ'ק אדמור' מורהרי"צ:

"בישיבת תומכי תמים בליאוּבָאוּטִישׁ היו נזהרים בזה במאד שלא לסת לתלמיד לטפס על הכותל, קרייכען אויף דיא גלאיכע ווונטן...
לפנוי מונחים מכתבי... ומهم המבקרים התעוורות וחסמים על דברים שאינם שייכים אליהם ואינם בערכם כלל כגון הנחה טובה בעניין אלוקי, פתיחת הלב בתהווועדיות אהו"ר...שיהיה מוח שליט על הלב..."

"אם הראשונים קראו אתם שנעקעס (=אפרוחים. ד.מ.ד.) שלא נפתחו עיניהם הנה אליה הצאן קדשים יחי' הם אפרוחים בעודם בשלפוחיותיהם השואפים לחקות את התרנגולים הגודולים..."

מכפר הרא"ה לכפר חב"ד

איך הגיעו לחב"ד הגה"ח הרב יגאל פיזם שליט"א, ראש משפחת פיזם החב"דיות, מישיבת 'בני עקיבא' כפר הרא"ה דרך ישיבת ההסדר הראשונה 'כרם ביבנה', וועבר דרך כוללים ליטאים בחיפה, ותפקיד רוחני בכיר בישיבת 'פרחי אהרון' בקרית שמואל?

מאת הרב שМОאל מקמל

ר"מ בישיבת 'תומכי תalmide'im' נצחת עלייה

"ט כסלו היה הרב נריה זצ"ל מעודד את התלמידים לנסוע לוד לתהוועדות המיוונית עם המשפיעער' שלמה חיים זצ"ל.

מתנה חסידית

הרבי פיזם מספר בעורגה על ההתוועדות הללו עם ר' שלמה חיים. היו מגיעים אליו בחורי ישיבה ליטאים, חסידיים, סופרים ומשורדים מהווים השמאלי. פעם אחת, כאשר שלמה חיים התוועד בדיוריהם פנימיים עמוקים הלב, שתה הסופר אהרן מגד 'משקה' ונתן דרור להטעורוותו הרוחנית. הוא התגלל מתחת לשולחן וזעק "תוציאו אוטמי מוקלפות..." אגב, הרב נריה זצ"ל כיוון את הרבי פיזם למשivor החב"די, בין השאר גם על ידי כך, שכשחבר פיזם שאלו בשם תלמידי המחוור שלו,izia ספר לרכושו לרבות מottonה לטיסום למועדם, ענה: "נדפס עכשו בכפר חב"ד הליקוטי תורה של אדמור"ר הוזקן בעל התניא. אם תקנו לו אותו אשמה מאוד..."

(לימינו סיפר הרב פיזם: חשבתי מאז, "אם הליקוטי תורה טוב לרוב שלוי, אז הוא טוב גם עבורי...").

לאחר לימודיו בישיבת ההסדר 'כרם ביבנה' ושירותו הצבאי, החל לשמש כמדריך לצידו של הרב נויה בכפר הרא"ה אונז'ר וראה כדמות חינוכית ותורנית מופתית ממדרשה עליונה. הוא המשיך לקבל בדואר את שיחותיו של כ"ק אדמור"ר מליבאובייטש, ואת ביוריו המופלאים של המשפיע הגה"ח הרב נחום גולדשטיין זצ"ל – "ביורי הרנו"ג" בתניא, אשר נכתבו מותו רשיועורי התניא של הרנו"ג ברדיי "קול ישראל".

שםו של איש החינוך המסור הוסף והיצירתי הילך לפניינו. וכך הוא מצא את עצמו עover לקריון כדי להכנס בתפקידים חינוכיים ותורניים בישיבת התיכונית 'פרחי אהרון' בקרית שמואל בתקופת הזוהר שלה.

והיה מעמיד באופן מוחשי וחוי מול העיניים את המושגים המופשטים ביותר בתחום. אי אפשר לתאר את המהפהכה שחולל המשפיע ר' מאיר ע"ה בשיעוריו.

שנינים מתלמידי הישיבה, DIDDUO הטובים של הרבי פיזם, הרב יוסף הרטמן שליט"א מנהלת הר חב"ד, יקיר החינוך הדתי ומחבר ספרים, והמשפיע הרב דוד קרצע"ה מעופלה, עזבו בשלב מסוימים את ישיבת כפר הרא"ה ועברו ללימוד ישיבת 'תומכי תמים' שכנה אז בפרדס בלווד, תחת הנהגתו של המשפיע החסידי האגדי הגה"ח הרב שלמה חיים קלמן זצ"ל.

חבריו אלו שלחו אליו לישיבה שיחות משוכפלות של הרבי. באوتה תקופה כבר היה לו סדר קבוע לימודי תניא מדי יום, כשהוא מצרף אליו מספר בחורים לשיעור מסודר. בחוג הגאולה

הייה זה בשנות תשכ"ז, חודשים לאחר פרוץ מלחמת ששת הימים. הרבי יגאל פיזם, אז מושגיא רוחני בישיבת בני"ע 'פרחי אהרון' בקרית שמואל, מגיע לביקור בביתו היישר משירות המילואים הממושך במלכו נלחם ברמת הגולן מתחילה המלחמה. הרבי פיזם עobar ליד הישיבה בדרכו מתחנת האוטובוס בביתו. מה שהחלה היה קשה לתיאור. מאות תלמידי הישיבה ליו אוטו הביתה בהערכה ב민ן תהליכי ספונטניות. בסוג של מצעד נצחון.

מה הביא אותו 'לחצות את הקוים' ולבור רשמי לחב"ד?

הסיפור מתחילה בעצם מכך, שהרב פיזם שליט"א, בן למשפחה דתית לאומית צפתית, מקימי המדינה, שאביו הוא בנו של חסיד סדיגורה מובחק, המקפיד להתפלל עם "גרטל חסידי", מצאצאי הבуш"ט הקדוש והרה"ק ר' מאיר מפרימשלאן, מגיע למדוד בכפר הרא"ה והופך להיות אחד מהתלמידיו הקרובים של הגאון הרוב משה צבנוריה זצ"ל.

הניצוץ נדלק

השנים הן תש"י-תש"ח. בישיבה בכפר הרא"ה, התקיימו שיעורים בספר התניא על ידי המשפיע הדגול הגה"ח הרב מאיר בליז'ינסקי ע"ה. משנודע לרבי פיזם על שיעורי התניא, החליט להשתתף בשיעוריו באופן קבוע. הוא לא שיער שלו יבעירו בקרבו את הניצוץ החסידי... בודאי שלא שיער שיום אחד הוא יזכה להיות ראש ישיבת חב"ד בקריות ורב הקהילה החסידית בקרית שמואל....

שיעוריו התניא של המשפיע הענק הרב מאיר ע"ה הattritionו בשל אופן מסירם המיוונית. השיעורים שהתקיימו בעידודה של הרב נריה זצ"ל, גורמו להתעמקות של התלמידים. השיעורים היו מועברים בצוורה מלאפת ומרתקת. המשפיע ניחן בכישרונו הסבירה מדחים

הרב פיזם עובר לפני הוב' במעמד "cosa של ברכה" בשנות תש"מ

אותך: עכשו אתה מגיע?... איפה הייתה כשהיהתי
בגלוות? למה אז לא ביקرت אותי?"...

ה'יחידות' הראשונה

ב'יחידות' הראשונה שלו אצל הרב הורה לו הרבי מספר הראות מיוודו:

(א) הרב הורה לולמד מליקוטי תורה בהמשך וכחלק משיעורי הגمرا שמסר לציבור בשבתות. (ב) לגבי סדר זה המנהלה היישיבה בcpf להתייעץ ולקבל סדר זה מהנהלה היישיבה בcpf חב"ד. (ג) בגין מצב הרוחני האישី הורה הרב לשאסור להיות בעצבות אלא בשמחה, אין להגיזים בתחחות המצב, ושאסור לאדם לומר לשון הרע אפילו על עצמו... (ד) בגין החיצות גורמים פוליטיים להשתלב בפוליטיקה (מבחנתו, כדי להשפיע בעניין תיקון חוק "מיוח יהודי"), הורה הרב לא להיכנס לפוליטיקה. (ה) בגין לאמור ארוך ומונומך שכתב הרב פיזם לגביון כבודו של הרב בענין "מיוח יהודי" וביקש אישור לפרסומו, אמר הרב: "זה יישאר אצלך והכנסת את המאמר למגירת שולחנו".

כששב הרב פיזם לארץ הקודש, העביר בתפעלות עצומה את התרשםותו ואת אהבתו הרבה לרבי. הוא חלק עם משפחתו, תלמידיו ומושפעיו את הרוגשו האיתנה, שהרב הוי האמניג העולמי של עם ישראל, ממש כמו משה רבינו, וכל פלאיותו, גאנוניותו, מופתיו וקדושתו הם פועל יוצא מכך שהוא – המלך המשיח שהעמיד לנו הקב"ה!... זאת בתשל"ג..."

הרב פיזם העמיד מאז عشرות ריבות של חסידים שקריב לרבי ולתורתו, בעיקר באמצעות עבודתו בישיבות התיכוניות 'פרחי אהרן' ו'בננה' כר"מ, ורב בית הספר בתיכון הדתי 'ליינסון' בקריית ים. מהם רבים בתפקידים שונים וחינוך ועסקנות חב"ד בקריות וברחבי ארץ הקודש.

בד בבד המשיך למד במשך מספר שנים בשלושה כוללים חשובים, בחיפה ובקריתバイליק, ונסמך לרבות על ידי הגר"ע הכרמי שליט"א רבה של קריית שמואל, והגרח"י כהן זצ"ל רבה של קרייתバイליק.

'השתפש' בין חסידים

כאן, בישיבה בקרית שמואל, התחזק מהלך ההתחב"דות של הרב פיזם. מחד הוא מלמד תניא ו'קונטרס ומעיין' ומайдך הוא מארח בכבוד ייחד עם ראש הישיבה הגאון הרב ברוך אלשטיין שליט"א, את האורחים החב"דים שהגיעו ליישבה: הבחרות ה'תמיימים' שהגיעו מכפרחוב"ד הרב שמואל חזקאל כהן, המשפייע הגה"ח ר' ולול קסלמן, הרב קלונימוס קופצ'יק והרב משה אורנטשטיין ועוד רבים וטוביים.

הגדל לעשות הגה"ח הרב יחיאל מילל כ"ץ שליט"א, שמידי ליל-ישי היה מוסר פלפל, שיעור תניה והתוועדות לתלמידים. בוגרים לא מעטים עברו לחב"ד, ביניהם אפשר למנות את הגה"ח הרב דוד מאיר דרוקמן, נסעו לרבי ושלחו מכתבים מרגשים לרבים פיזם.

כל זה, לצורך לימוד עצמי 'השתפשות' בין חסידים דגולים כמו 'פנימי' הגה"ח ר' שלמה קופצ'יק, הרב החב"די הגה"ח הרב יחיאל מילל דבורוטסקי, והמשפייע האגדי שליח הרב הראה"ח ר' ראוון דוניין, עליו השלים גromo לרבי פיזם יבדליך'א להתקרב ולהישאב לרבי ולתורתו.

לא תהייחסנו כאן להשפעתו הרבה של הרב פיזם על המשפחות של הדור הצעיר בקרית מוצקין, באותם שנים, במסגרת שיעורי הגמara והגדולים בשבותות והיותו מקיים בית הכנסת לנועריהם).

תורתו המaira של הרב

במכtab תשובה שזכה הרב לקבל מהרב:

בשנת תשכ"ה כתוב לו הרב נשייא דורנו: "על החהבה (והוכות) לעוררו על ההכרה לקבוע עיתים לימודי פנימיות התורה שבדורנו התגלתה בתורת החסידות, קביעות בכל יום ובஹוספה ביום השבת אשר קודש הוא לה', ובפרט שכתבו עוסק הוא בהדרכה – שאז כל ענייני תורה ומצוות צרכים להיות אצלו באופן של טופח על מנת להטפיח".

הרב פיזם רוכש את ספר קה"ת (קרני הود תורה, הוצאה הספרים הרשמית של חב"ד) ביןיהם "אור החסידות", שכבס את לבו, הוגה בספר המאמרים רנ"ט של הרב

יצירת פתוחה בלשכת הגיוס

ביום ט"ו באלוול תרנ"ז, בעת סעודות החתונה של בנו כ"ק אדמור"ר מוהריי"ץ, הcrcץ כ"ק אדמור"ר הרש"ב מליבוואויטש על יסוד ישיבה, בה ישולבו לימודי נגלה וחסידות יחיד.

"עשור שנים" – אמר כ"ק אדמור"ר מוהרש"ב – "חשבתני על יסוד ישיבה זו, ובמשך שנים אלו ביקרתי הרבה פעמים בציוני אוחלי הקודש של אבי, כ"ק אדמור"ר מהר"ש, ושל סבי כ"ק אדמור"ר הצמח צדק'.

הרבי הרש"ב גילה לתלמידיו כי הוא רואה בהם "חייבי בית דוד" שתפקידם לנצח את רוח הקפירה ולהכנס בעם את רוח האמונה בה' ובתורתו ובביאת המשיח.

למנדים לא חסרים – אמר הרבי – אבל חסרים מנהיגים תורניים החודרים ביראת שמיים טהורה ואmittiyah, ספוגים בחסידות ובעלי מסירות נפש להצלת הרוחנית של כל ישראל.

הרבי הרש"ב דאג לתלמידיו בಗשמיות וברוחניות, כפי שיעיד הספר הבא שאירוע לר' יוסף חזן.

סיפור זה מלמד על רוח קודשו של הרבי, כמו גם על הניסים הגלויים שהחליל בכל הקשור לשחרור תלמידי התמיימים מעבודת הצבא. את הספר

ספר בעל המעשה עצמוני לדידור' בערליפה:

"ר' יוסף שר'ב מרגוזצוב ספר לי, שכארשר התחלת המלחמה בשנת תרע"ד היה אחיו הרב ר' גרשון [חזן, לימים רב בחיפה וירושלים] אצל אדמור"ר הרש"ב בלבד ענייני עצמו, שלא גם: 'ומה לעשות עם אחוי יוסף?'. ענה לו: 'ישע לבאהמות'". קשיזא מיחידות ראה והנה אורחות חדשים באו. והוא שאל אותן: 'האם שמעתם מה נעשה בבאחיםות?'. הם השיבו ואמרו בשם שמעו כי ועדת הגיוס הקודמת הורודה ממוקמה ותחתייה הושיבו ועדדה חדשה, וזה החדשה אינה מבחנת בין טוב לרע, והם לוקחים את כולם לצבא. כיון שמדובר בזעדה חדשה, נכנס עוד הפעם להודיע לאדמור"ר. אבל אדמור"ר לא התפעל מהחדשנות ולא האrik עמו בדברים ורק אמר לו: 'ישע לבאהמות', ור' יוסף אכן נשען.

"כשבא לשם ראה והנה אמרה, את כולם לוקחים ואני מבחנים וגם הוא עמד בתור. מרוב טרדה לא פשט את בגדיו כפי שנדרשו כולם, ובצורה זו קרב אל הוועדה כשבגדו מלפניו פתוחה, והטלית קטן עם היציצית פרושה נגד עיניהם של חברי הוועדה הרופאים. כשהורופא הראשי ראה אותו ואת ציציותו, לפקח את היציצית בידו ושאל ברוטיסת: 'שטו עטא ציציל? דת?? [= מה זה? ציצית? דת?]'. ר' יוסף השיב בחוויה.

"כששמע זאת הרופא, פנה אל שאר חברי הוועדה ואמר להם: 'לא מתאים! ופטרו מהשירות הצבאי...'. כפי הנראה היה הרופא [יהודי] מאמין, ובין כל המועדים לgiוס לא נמצא רק אחד עם ציצית. ובשל כך פטרו.

"אין ספק שהיא זה נס של הרבי הרש"ב שפועל על הרצון ועל המחשבה של הרופא", סיימ' ר' בערליפה את סיפורו.

סיכום ספרים של הגאון האלקי הוד כ"ק אדמור"ר מה"מ מליבוואויטש

תורת מנחם

ספר "שער שמיאטה"

"שער שמייטה" הינו ספר המרכז את דברי קדשו של רביינו הגadol, בכל הקשור בענייני שנת השמייטה – שבת לה' ושות הקהלה. זאת בעיקר בתחום הנגלה שבתורה וענייני חסידות המובנים גם למי שלא Learned עד כה את תורה חב"ד.

כל המעין וمتבונן בספריו כ"ק אדוננו מוריינו ורביינו עomid נעם ומשתומם לנוכח האוצר האדיר של שיחות, מאמריהם ואגרות קודש, אשר נאמרו ונכתבו במשך עשרות שנים.

והדברים אמרוים לא רק לנוכח הנסיבות האדירות, אלא גם ובוקר המגוון הרחב של הנושאים המנונים בהם, החל מחידושים וביאורים בכל חלקי תורהנו הקדושה בנגלה ובנטה, ביוארים ואמורות קדש בענייני המועדים, תשובות בכל חלקי השולחן ערוף, ועד לעצות והדרכות בעבודת ה', פתרון בעיות, מבוכות ותהיות, חינוך והדרכה, תיקון המידות ויראת שמים ועוד ועוד.

מכאן "היכל מנחם" בירושלים הציב בפניו את המטרה הנעלית, ליקוטם של דברי כ"ק אדמור"ר נשיא דורנו ורכיבום לפי נושאים, למען הקל על הלומדים והמעוניינים.

הנושאים המגוונים בספר, שובצו לפי הפרקים הבאים: שנת השמייטה, מצות השמייטה, שבת לה', שמיאת כספים, תקנת פרוזבול, "וציווילית אטברכתי", שמייטה והקהלה, מצות הקהלה, הקהלה בזמננו. עד עמוד רפ"ב כולל הספר את ביאורי הרבי. רשימות המקורות מתוך תורה הרבי המסיימת את הספר, פותחת בעמוד רפ"ג.

ראש מוכן "היכל מנחם", הגה"ח הרוב יוסף יצחק הבלין, רב קהילת חב"ד ברמת-שלום שבירושלים, מודה לרבים החסידים הרב בנימין זילברשטיין, וחברי המערכת הרב זושא ולף והרב שלמה ביסטריצקי, שהשתתפו בליקוט וההכנה.

הספר יצא לאור לקרהת השמייטה, ביום הבהירח"י אלול ה'תש"ס. יהיה רצון שבאמצעות הלימוד וה夷וסק בהלכות שביעית, אשר "כל העוסק בתורת... כאילו עשה", מחישים בעזרת ה' את "רצית ה' ארץ" ("ועשו את השמייטין") שבת שבית יעקב" ("אתבת שביתא דבית יעקב") ו"גם ה' יתן הטוב וארכינו תתן יבולה", ונחיה "גיבוריו כה עושי דברו לשם בkol דברו", שומר ישיבית כפושטה בארץ הקדש ומן התורה, בגאותה האמיתית והשלמה בקרבם ממש.